

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “ทุนทางสังคมและการพัฒนาเยาวชน กรณีศึกษาโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนและการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกสามัญ วัดเกียรติแก้วสามัคคี อำเภอศรีรัตนะ จังหวัดศรีสะเกษ” เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาคือ เพื่อศึกษาพัฒนาการของโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อนและการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกสามัญ และเพื่อศึกษากระบวนการทุนทางสังคมในการจัดกิจกรรมดังกล่าวของวัดเกียรติแก้วสามัคคี

ผลการศึกษาพบว่า บทบาทผู้นำมีส่วนอย่างสำคัญยิ่งต่อการจัดกิจกรรมให้ดำเนินต่อไปได้อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะผู้นำที่เป็นพระสงฆ์ที่ประพฤติปฏิบัติชอบและทำงานเพื่อมุ่งประโยชน์ส่วนรวมและหวังความเจริญแก่พระศาสนาและชุมชน ซึ่งทำให้เป็นที่ยอมรับและเกิดความเคารพศรัทธาจากชาวบ้าน อันนำไปสู่ความเอื้ออาทรกัน ความผูกพันกัน การช่วยเหลือซึ่งกันและกันของคนในชุมชน สิ่งเหล่านี้เป็นทุนทางสังคมที่มีอยู่ในชุมชน และมีความสัมพันธ์กันเป็นกระบวนการที่เป็นพลังขับเคลื่อนกิจกรรมการพัฒนาเยาวชนของวัดและชุมชนให้ประสบความสำเร็จ

ผลการศึกษายังได้พบว่า ระบบความเชื่อทางศาสนายังมีผลต่อการดำเนินชีวิตของชาวบ้านที่ให้การอุปถัมภ์บำรุงพุทธศาสนาโดยมุ่งหวังถึงผลบุญเป็นที่ตั้ง ซึ่งทำให้ชาวบ้านพร้อมให้การช่วยเหลือสนับสนุนกิจกรรมของวัดโดยไม่หวังผลตอบแทนในรูปของวัตถุสิ่งของ นอกจากนี้ การศึกษายังพบว่า การที่ชุมชนมีสถาบันทางศาสนาคือวัดแห่งเดียวกันเป็นศูนย์รวมทางจิตใจและเป็นศูนย์กลางให้ชาวบ้านได้มีโอกาสทำกิจกรรมร่วมกันและเป็นสถานที่พบปะพูดคุยกัน ยังเป็นปัจจัยสำคัญที่เป็นตัวเชื่อมโยงชาวบ้านทั้ง 3 หมู่บ้านให้เข้ามารวมกลุ่มกัน และเกิดความรู้สึกเป็นชุมชนเดียวกัน ลดความรู้สึกแบ่งพรรคแบ่งพวก ซึ่งส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการพัฒนาเยาวชนของวัดและการพัฒนาชุมชนได้เป็นอย่างดี

ปัจจัยที่สำคัญในกระบวนการทุนทางสังคมในการจัดกิจกรรมของวัดเกียรติแก้วสามัคคี ประกอบด้วย ปัจจัยภายใน อันได้แก่ ผู้นำ ชาวบ้าน ผู้ปกครอง วัฒนธรรมความเชื่อของชุมชน ความเป็นชุมชนเดียวกัน การช่วยเหลือกัน และความเสียสละ ส่วนปัจจัยภายนอก ได้แก่ การเข้ามาสนับสนุนขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีแก้ว และสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ซึ่งได้จัดสรรงบประมาณช่วยเหลือ ตลอดจนศรัทธาจากประชาชนทั่วไปที่ร่วมบริจาคทรัพย์ให้วัดสามารถดำเนินงานต่อไปได้อย่างต่อเนื่อง